

Белан В.ладислав Юрієвич
молодший науковий співробітник
лабораторії електронних навчальних ресурсів
Інституту професійно-технічної освіти НАПН України

ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ЗАКЛАДІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ У ПРАЦЯХ ВІТЧИЗНЯНИХ І ЗАРУБІЖНИХ ВЧЕНИХ

Анотація. У статті здійснено бібліографічний аналіз праць вітчизняних і зарубіжних учених-дослідників освіти, що стосуються проблеми підготовки майбутніх педагогічних кадрів закладів професійної (професійно-технічної) освіти із використанням технологій дистанційного навчання в університетах Республіки Польща та України у контексті європейської стратегії цифрової (відкритої) освіти. Розкривається сутність поняття «технології дистанційного навчання» у контексті аналізу. Аналізується термінологія, що стосується інформатизації освіти, а також нормативно-правова база, яка стосується використання технологій дистанційного навчання у польській вищій освіті.

Ключові слова: технології дистанційного навчання, підготовка, майбутні педагогічні кадри, заклади професійної освіти, Україна, Республіка Польща.

Постановка проблеми. Дослідження є актуальним і важливим, адже визначається потребою українського суспільства у вивченні та використанні позитивного досвіду використання дистанційного навчання у процесі підготовки педагогічних кадрів для системи професійної освіти за прикладом Республіки Польща. Дана потреба пов'язана з важливістю інформатизації сучасної української освіти, яка сприятиме подальшій її модернізації аби відповідати вимогам часу.

Формулювання цілей статті, постановка завдання. Здійснити бібліографічний аналіз проблеми підготовки майбутніх педагогічних кадрів закладів професійної освіти з використанням технологій дистанційного навчання у працях вітчизняних і зарубіжних вчених-дослідників освіти. На основі, зокрема, цього дослідження будуть розроблені рекомендації щодо використання польського досвіду для модернізації української системи освіти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз наукової психолого-педагогічної літератури, дисертаційних досліджень, що з'явилися останнім часом, свідчить про значну увагу учених до проблем упровадження технологій дистанційного навчання у навчальний процес закладів вищої освіти. Відмітимо, що саме у них, зокрема, здійснюється підготовка майбутніх педагогічних кадрів закладів професійної освіти. Науково-педагогічні засади

дистанційного навчання розробляли українські науковці В. Кухаренко, В. Олійник, В. Биков, А. Манако, О. Рибалко, Н. Сиротенко, П. Стефаненко та ін. Суттєвий інтерес для проведеного дослідження становлять праці зарубіжних дослідників (Б. Бел, Дж. Федельман, Дж. Блумстук, Д. Кіган, Дж. Коумі, О. Андреев, М. Моїсеєва, Є. Полат, В. Солдаткін та ін.

Однак, до сьогодні в Україні використання дистанційного навчання у системах педагогічної освіти зарубіжних країн досліджувались недостатньо. Праці українських учених з аналізом зарубіжного досвіду стосувались переважно використання інформаційно-комунікаційних технологій у шкільній, педагогічній і вищій освіті (В. Гарабко, Т. Гарбуза, І. Гушлевська, О. Зубченко, О. Локшина та ін.).

Виклад основного матеріалу. Освіта сьогодні є однією з найважливіших сфер функціонування людства, від якої значною мірою залежить його розвиток. Саме тому світовою спільнотою її проголошено найважливішою стратегічною сферою суспільно-економічного розвитку.

Як показує аналіз європейських досліджень, сучасним системам професійної освіти і навчання в країнах Європейського Союзу притаманні такі тенденції розвитку, як: розвиток навчання упродовж життя, визнання результатів навчання, розвиток системи щодо забезпечення якості освіти, модернізація систем професійної орієнтації та консультивання, удосконалення підготовки кадрів для системи професійної освіти, мобільність і гнучкість систем професійної освіти і навчання за рахунок спеціальних підготовчих курсів, які забезпечують перехід з професійної освітньої траєкторії на академічну, зниження формальних вимог до переходу від програм професійного навчання до програм вищої освіти, створення багаторівневих поліфункціональних закладів освіти, підвищення престижу професійної освіти за рахунок надання рівних можливостей щодо отримання освіти у всіх сегментах системи [12].

Сьогодні розвиток технологічних засобів телекомунікацій і зв'язку, масове поширення та використання мультимедійних комп'ютерних програм створює об'єктивні передумови для удосконалення освіти й освітніх технологій, а також для упровадження нових форм здобуття освіти широкими верствами населення, наприклад, мультимедійних технологій.

Поняття «мультимедійні технології» розглядається як один із пріоритетних напрямів інформаційних технологій, що відіграє особливо важливу роль в інформатизації освіти. Це сучасні комп'ютерно-інформаційні технології, що дають змогу об'єднати текст, звук, відеозображення, графічне зображення та анімацію. Саме ці властивості та можливості мультимедійних технологій слід використовувати вчителю/викладачу у

процесі організації лекційних та практичних занять з учнями/студентами. Поява мультимедійних технологій в освіті оптимізує трансформації в освіті, багатьох сферах професійної діяльності, науки, мистецтва тощо. Попри їх значення досі не сформовано єдиного погляду щодо змісту і методів медіаосвіти. Нині мультимедійні технології відносять до перспективних напрямів інформаційних технологій, що стрімко розвиваються [13].

Український учений В. Кремень зазначає, що сучасні інформаційні технології є такими, які створюють нові можливості в сучасній освіті й забезпечують як мінімум три функції, якими є: комп'ютерна грамотність, індивідуалізація та інтенсифікація освітнього процесу, а також новий тип навчальної діяльності – дистанційна освіта. На думку вченого дистанційна освіта може стати революційною можливістю заміни традиційної класно-урочної системи навчання [14].

У свою чергу, американські вчені Дж. Сіман й Елейн І. Аллен, вважають, що навчальний процес, залежно від взаємодії його учасників і доставки навчального контенту, можна поділити на: традиційне (face-to-face) навчання (0% дистанційного навчання); навчання, підсилене дистанційними технологіями (до 30% дистанційного навчання); змішане навчання (blended learning) – із використанням до 80% технологій дистанційного навчання; чисте дистанційне навчання (online learning) – 80% навчання припадає на використання дистанційного.

Як бачимо, поділ на змішане навчання й традиційне є досить умовним. У контексті поданої пропорції можна констатувати велику перевагу дистанційної форми над традиційною [15; с. 7].

Варто зазначити, що нині одним із не менш важливих напрямів упровадження змішаного навчання є використання технологій дистанційного навчання під час його проведення.

Згідно з визначенням українського вченого В. Кухаренка, технології дистанційного навчання — це відкрита розгалужена система дидактичних і інформаційно-комунікаційних технологій, яка створена за рахунок поєднання потрібних форм, методів і засобів навчання з метою отримання найвищої якості результатів навчання та використовується для розроблення дистанційних курсів, організації навчального процесу та керування ним [16]. За словами польських дослідників освіти М. Анджеєвської та М. Махінко-Нагребецькою головною ідеєю технологій дистанційного навчання є створення навчального інформаційного середовища, складовими частинами якого є викладачі та студенти (учні, слухачі), взаємодія яких відбувається за допомогою сучасних телекомунікаційних засобів. Замість класичної, безпосередньої взаємодії «учень-учитель»

упроваджується непрямий контакт, який реалізовується у використанні електронних засобів (напр., Інтернет, Інтранет, Екстранет, супутникове мовлення, інтерактивне телебачення), а також доступних носіїв для запису (напр., диски CD I DVD, USB-флеш-накопичувачі тощо) [17].

Технології дистанційного навчання відіграють важливу роль розвитку професійної освіти і навчання, зокрема, у процесі проведення навчальних курсів й уроків на дистанційній основі, підготовки майбутніх педагогічних кадрів закладів професійної освіти, зокрема.

Використання технологій дистанційного навчання в освітньому процесі надає можливість для студентів обирати зручний час для вивчення й засвоєння навчальних дисциплін, самостійно здійснювати дистанційно-модульний контроль та аналіз своєї навчальної діяльності, а викладачам — систематично керувати навчальною роботою студентів, контролювати й аналізувати їхню діяльність за кожним модулем навчальної дисципліни, що стимулює студента якісно освоювати зміст вищої освіти.

Технології дистанційного навчання включають в себе індивідуалізований процес передачі та засвоєння знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності майбутніх фахівців. Такі технології можна розглядати як природний етап еволюції традиційної системи освіти від дошки з крейдою до електронної дошки й комп'ютерних навчальних систем, від книжкової бібліотеки до електронної, від звичайної аудиторії до віртуальної аудиторії. Такі технології надають можливість проводити дистанційне навчання за допомогою Інтернету; урізноманітнювати засоби спілкування студентів і викладачів (електронна пошта, чат, форум, обмін файлами тощо); активізувати роль викладача і здійснювати повний контроль за процесом навчання; застосовувати багаторівневу систему тестування; поповнювати базу даних, накопичувати різнобічну статистику [18].

За визначенням українського дослідника Г. Сазоненка технології дистанційного навчання – це такі технології, що орієнтовані на групову роботу учнів/студентів, навчання у співробітництві, активний пізнавальний процес, роботу з різними джерелами інформації.

Саме ці технології передбачають широке використання дослідницьких, проблемних методів застосування отриманих знань у спільній або індивідуальній діяльності, розвиток не тільки самостійного критичного мислення, а й культури спілкування, уміння виконувати різні соціальні ролі у спільній діяльності.

Також ці технології найбільш ефективно вирішують проблеми особистісно зорієнтованого навчання. Учні/студенти отримують реальну можливість відповідно до індивідуальних задатків, здатностей досягати певних результатів у різних галузях знань,

осмислювати набуту інформацію, у результаті чого їм вдається формувати власну аргументовану точку зору на багаточисленні проблеми буття [19].

До технологій дистанційного навчання належать:

– голосові — аудіоінструменти (інтерактивні технології телефонного зв'язку, аудіоконференції, короткохвильове радіо; пасивні (односпрямовані) аудіоінструменти — записи та радіо);

– відео — слайди, фільми, відеозаписи; відеотрансляції в режимі реального часу й аудіоконференції,

– дані (електронні системи) — надсилання й отримання інформації через електронні системи (комп'ютери);

- навчання, що підтримується комп'ютерами, Computer assisted instruction (CAI) — комп'ютер використовується як автономна навчальна машина, щоб проводити індивідуальні заняття;

- навчання, що управляється комп'ютерами, Computer managed instruction (CMI) — комп'ютер використовується, щоб організувати навчання та відстежувати записи студентів. Самі навчальні матеріали не обов'язково мають бути доставлені за допомогою комп'ютера, хоча CAI часто поєднується зі CMI;

- навчання, що опосередковується комп'ютерами, Computer mediated education (CME) — використовуються комп'ютерні програми, які полегшують доставку навчальних матеріалів. Приклади включають в себе електронну пошту, факс, комп'ютерні конференції в реальному часі, Інтернет-програми;

- друковані — основний елемент програм дистанційного навчання, який є підґрунтям розвитку усіх інших систем постачання знань. Серед друкованих інструментів: підручники, посібники, кейси тощо [20].

Технології дистанційного навчання складаються з педагогічних та інформаційних технологій дистанційного навчання. Педагогічні технології дистанційного навчання (за визначенням української ученої Н. Жевакіної) — це технології опосередкованого активного спілкування викладачів зі студентами з використанням телекомунікаційного зв'язку та методології індивідуальної роботи студентів зі структурованим навчальним матеріалом, представленим у електронному вигляді. Вони мають яскраво виражену особистісно орієнтовану спрямованість і здатні забезпечити активізацію пізнавальної діяльності студентів, зворотній зв'язок, кваліфіковану тьюторську допомогу та інтеграцію студента в спеціально створений освітній простір [21]. Інформаційні технології дистанційного навчання — це технології створення, передачі й збереження навчальних

матеріалів, організації і супроводу навчального процесу дистанційного навчання за допомогою телекомунікаційного зв'язку [22].

Польські дослідники освіти визначають технології дистанційного навчання в інших аспектах: як форма навчання, під час якої студент здобуває знання самостійно, у найбільш зручному та ефективному для нього часі і місці (А. Сигула) [24]; як інтерактивний метод навчання, що передбачає застосування новітніх досягнень інформаційних технологій (Інтернет та комп'ютерних мереж LAN, аудіо-та відео-матеріалів, компакт-дисків) (А. Шеміньська-Ласко) [25] та як метод навчання, який використовує непрямий контакт замість прямого контакту між студентом і викладачем (студентом і професором). Навчання на відстані означає оволодіння знаннями самостійно, без використання традиційних уроків. Кожен учасник цього процесу формулює (програмує) мету освіти з урахуванням його потреб, умов та способу життя (С. Ющик) [23].

На цей час існує декілька технологій дистанційного навчання. В освіті вони відрізняються за [26]: формою представлення початкових матеріалів; наявністю посередника у системі навчання за ступенем використання телекомунікацій та персональних комп'ютерів; технологіями організації контролю навчального процесу; ступенем застосування в технології навчання звичайних методів ведення навчального процесу; методами ідентифікації студентів під час складання іспитів.

Аналіз наукової психолого-педагогічної літератури, дисертаційних досліджень, що з'явилися останнім часом, свідчить про значну увагу учених до проблем упровадження технологій дистанційного навчання у навчальний процес закладів вищої освіти. Відмітимо, що саме у них, зокрема, здійснюється підготовка майбутніх педагогічних кадрів закладів професійної освіти. Науково-педагогічні засади дистанційного навчання розробляли українські науковці В. Кухаренко [1; с. 117 –121], В. Олійник [2], В. Биков, А. Манако [3], О. Рибалко, Н. Сиротенко [4], П. Стефаненко [5] та ін. Суттєвий інтерес для проведеного дослідження становлять праці зарубіжних дослідників (Б. Бел, Дж. Федельман [6], Дж. Блумстук, Д. Кіган [7], Дж. Коумі [8], О. Андреев [9], М. Моїсєєва, Є. Полат [10], В. Солдаткін [11] та ін.

Цікавим є вивчення використання технологій дистанційного навчання в професійній освіті та підготовці майбутніх педагогів, зокрема, досвід сусідньої з Україною Республіки Польща, з якою у нас склалися давні історичні відносини. За визначенням польських дослідників освіти (С. Квятковський, К. Кужміч, М. Хиля) за останні двадцять років у Республіці Польща в умовах глобалізації та європейської інтеграції здійснено грандіозну перебудову у сфері освіти, зокрема, її цифровізації, концепцію якої прописано в Європейській стратегії цифрової (відкритої) освіти.

Окрім цифровізації, невід'ємною складовою інноваційних технологій навчання, що використовуються у закладах вищої освіти Республіки Польща, також стало дистанційне навчання. Про це йдеться у статті 164, п. 3 «Закону про вищу освіту», де зазначено, що навчання студента може здійснюватися «з використанням технологій і методів дистанційного навчання». Питання реалізації дистанційного навчання на сьогодні займає особливе місце в інформатизації польського суспільства. Інтерес до дистанційного навчання пов'язаний із новими освітніми можливостями, а саме: поглибленням демократизації (забезпечення на основі застосування ІКТ рівного доступу до освіти для усіх учасників навчального процесу незалежно від соціального, матеріального стану, стану здоров'я, расових, національних, гендерних ознак), гнучкості організації навчального процесу (за допомогою ІКТ здійснюється варіативне застосування просторово-часових характеристик навчального процесу: доступність учнів до навчання незалежно від місця їхнього перебування і в зручний для них час), індивідуалізація навчання (освітня діяльність із використанням ІКТ реалізується на основі урахування індивідуальних особливостей студентів (учнів) шляхом конкретизації змісту, методів і засобів навчання, активізації самостійної діяльності) поглиблення і розширення джерельно-інформаційної бази навчально-дослідницьких проєктів тощо [27].

Цілком закономірно, що актуальність досліджуваної проблеми зумовлена пріоритетами політики ЄС у сфері дистанційної освіти. Їх реалізація у закладах вищої освіти Республіки Польща та інших країн ЄС потребує оптимізації навчального процесу з професійної перепідготовки завдяки впровадженню дистанційного навчання; зміцнення наявної інфраструктури, мережі і системи початкової і постійної дистанційної освіти і навчання, з урахуванням того, що освіта і навчання є сильною зброєю проти безробіття; міжнародного співробітництва в галузі дистанційного навчання; використання дистанційної освіти під час неперервного навчання; віртуальних моделей для європейських університетів; фінансування обладнання і використання ІКТ для закладів освіти, учнів/студентів і вчителів/викладачів; нового навчального середовища для шкіл та університетів; культурних установ як нового навчального середовища.

Для України, яка сьогодні прагне до членства у ЄС дослідження польського досвіду використання технологій дистанційного навчання під час навчального процесу є як ніколи актуальним. Адже фактично до цього часу в нашій країні використання дистанційного навчання у системах педагогічної освіти зарубіжних країн досліджувались недостатньо. Праці українських учених з аналізом зарубіжного досвіду стосувались переважно використання інформаційно-комунікаційних технологій у шкільній,

педагогічній і вищій освіті (В. Гарабко, Т. Гарбуза, І. Гушлевська, О. Зубченко, О. Локшина та ін.) [28; 29].

Тому можна зробити **висновок**, що важливість використання технологій дистанційного навчання в освітній сфері, а також стан розробленості проблеми професійної підготовки майбутніх педагогічних кадрів закладів професійної освіти із використанням технологій дистанційного навчання описується у наукових працях багатьох сучасних українських і зарубіжних дослідників освіти. Вони розглядають технології дистанційного навчання як такі, які відіграють важливу роль у розвитку професійної освіти і навчання, зокрема, у процесі проведення навчальних курсів й уроків на дистанційній основі та у підготовці майбутніх педагогічних кадрів закладів професійної освіти.

Згідно з дослідженнями українських і зарубіжних дослідників, підготовка майбутніх педагогічних кадрів закладів професійної освіти в епоху цифрових технологій є неможливою без використання технологій дистанційного навчання у процесі вивчення професійних технічних предметів. У зв'язку з цим технології дистанційного навчання стають ключовим інструментом цифровізації освіти. Розгляд різних теоретичних положень і концептуальних ідей, висвітлених в українських і зарубіжних наукових дослідженнях, зумовив необхідність дослідження цієї важливої й перспективної для сучасного суспільства проблеми.

Література

1. Кухаренко В.М. Дистанційне навчання: Навч. посібник. – Харків: ХДПУ, 1999. – 216 с.; Кухаренко В.М. Розвиток дистанційного навчання на сучасному етапі. - Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту. Зб. наук. праць – № 2.–2012. – с. 117 –121.
2. Олійник В. В. Дистанційне навчання в післядипломній педагогічній освіті: організаційно-педагогічний аспект: навч. посібник. – К.: ЦППО, 2001. – 148 с.
3. Пінчук О.П., Богачков Ю.М., Биков В.Ю., Манако А.Ф., Олійник В.В., Буров О.Ю., Коневщинська О.Е., Іванюк І.В., Рождественська Д.Б., Барладим В.М., Корнієць О.М., Мушка І.В. (2014) Організація та функціонування мережі ресурсних центрів дистанційної освіти загальноосвітніх навчальних закладів // Монографія. «Атіка», м. Київ, Україна.
4. Кухаренко В.М. Дистанційне навчання : Умови застосування. Дистанційний курс: [навч. посібник] / В.М.Кухаренко, О.В.Рибалко, Н.Г.Сиротенко; за ред. В.М.Кухаренка, 3-е вид. – Харків : НТУ «ХП», Торсінг, 2002. – 320 с.

5. Стефаненко П. Дистанційне навчання у вищій школі: [монографія] /П.Стефаненко.– Донецьк: ДонНТУ, 2002.– 400 с.
6. Bell, B. S., & Fedeman, J. E. (2013). E-learning in postsecondary education. *The Future of Children*, 23(1), 165-185 p.
7. Keegan D. & Rumble G. Distance teaching at university level // G. Rumble & K. Harry (eds.). *The Distance Teaching Universities*. London, Croom Helm, 1982.
8. Koumi Jack. Matching media Attributes to Teaching Functions and Hence to Learning Objectives. Режим доступу: <http://www.bme-tk.bme.hu/discus>.
9. Андреев В. И. Педагогика. Учебный курс для творческого саморазвития. Казань : Центр инновационных технологий, 2012. 608 с.
10. Полат Е.С., Моисеева М.В., Петров А.Е. и др. Дистанционное обучение: Учебн. пособие / Под ред. Е.С.Полат. М., 1998. 192 с.
11. Андреев А. А. Дистанционное обучение: сущность, технология, организация / Андреев А.А., Солдаткин В.И. – М.: Изд-во МЭСИ, 1999. – 196 с.
12. European Commission EACEA Eurydice, 2013. Education and Training in Europe 2020: Responses from the EU Member States. Eurydice Report. Brussels: Eurydice.
13. Кучай О. В. Підготовка майбутніх учителів початкових класів засобами мультимедійних технологій як проблема професійного педагога: навчальний посібник. – Черкаси : видавець Чабаненко Ю.А, 2014. – 100 с.
14. Кремень В.Г., Биков В.Ю. Інноваційні завдання сучасного етапу інформатизації освіти // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми: Зб. наук. праць. – Випуск 37. / Редкол.: І.А. Зязюн (голова) та ін.. – Київ-Вінниця: ТОВ фірма «Планер», 2014. – С. 3-15.
15. Allen I. Elaine, Seaman Jeff *Going The Distance: Online Education in the U.S.* [Text] /Elaine I. Allen, Jeff Seaman, 2011. – Babson Survey Research Group and Quahog Research Group. - 40 p. (in English) ISSN: 2076-8184.
16. Кухаренко В.М. Дистанційне навчання: Умови застосування. Дистанційний курс: навч.посібник / за ред. В.М. Кухаренко, 3-є вид. /В.М.Кухаренко, О.В.Рибалко, Н.Г.Спротенко – Харків: НТУ «ХПШ», «Торсінг», 2002. – 320с.
17. Maria Andrzejewska, Magdalena Machinko-Nagrabecka, Piotr Mikołajczyk, Monika Rusztecka (2007). *Technologie informacyjne w nauczaniu przedmiotów zawodowych. Doświadczenia z warsztatów dla nauczycieli i doradców przedmiotowo-metodycznych.*
18. Бацуровська І. В., Самойленко О. М. Технології дистанційного навчання у вищій освіті. URL: http://www.confcontact.com/20110225/pe4_samojl.htm

19. Сазоненко Г. Технології дистанційного навчання [online]. Режим доступу: <https://osvita.ua/school/method/technol/1303/>
20. Гусак Т., Малінко О. Можливості та перспективи дистанційного навчання у вузі // Рідна школа. – 2000. – №10. – С.41-42.
21. Жевакіна Н.В. Педагогічні умови організації дистанційного навчання студентів гуманітарних спеціальностей у педагогічному університеті: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук. – Луганськ, 2009. – 20 с.
22. Електронний словник. Режим доступу: <http://www.osvita.org.ua/distance/glossary/>
23. Juszczak S., (2005) Edukacja na odległość. Kodyfikacja pojęć, reguł i procesów, Toruń: Wydawnictwo A. Marszałek.
24. Syguła A., (2010) Wirtualne wyspy wiedzy, Kalisz: Wydawnictwo PWSZ w Kaliszu.
25. Siemińska-Łasko A., (2006) Interakcje w e-learningu [w:] Nowe Technologie w kształceniu na odległość, Koszalin: Materiały konferencyjne, II Krajowa Konferencja Naukowa.
26. Allen I. Elaine, Seaman Jeff Going The Distance: Online Education in the U.S. [Tekst] /Elaine I. Allen, Jeff Seaman, 2011. – Babson Survey Research Group and Quahog Research Group. – 40 p. (in English)
27. Ustawa o systemie oświaty, tekst ujednolicony. Ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym. Режим доступу: <http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20051641365/O/D20051365.pdf>
28. Гарбуза Т.В. Застосування інформаційно-комунікаційних технологій у процесі навчання іноземних мов / Т. В. Гарбуза // Молодий вчений. – No 1(41), 2017. – С. 380–385.
29. Зубченко О.С. Інформаційно-комунікаційні технології у шкільній освіті Великобританії: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / О. С. Зубченко; Київ. ун-т ім. Б. Грінченка. – К., 2010. – 20 с. – укр.

Белан Владислав Юрьевич

младший научный сотрудник лаборатории электронных учебных ресурсов
Института профессионально-технического образования АПН Украины

**ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ТЕХНОЛОГИЙ ДИСТАНЦИОННОГО ОБУЧЕНИЯ В
ПОДГОТОВКЕ БУДУЩИХ ПЕДАГОГОВ УЧРЕЖДЕНИЙ
ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ В РАБОТАХ ОТЕЧЕСТВЕННЫХ И
ЗАРУБЕЖНЫХ УЧЕНЫХ**

Аннотация. В статье осуществлен библиографический анализ работ Отечественных и зарубежных ученых-исследователей образования, касающиеся проблемы подготовки

будущих педагогических кадров учреждений профессионального (профессионально-технического) образования с внедрением технологий дистанционного обучения в университетах Республики Польша и Украина в контексте европейской стратегии цифровой (открытой) образования. Раскрывается сущность понятия «технологии дистанционного обучения» в контексте анализа. Анализируется терминология, касающаяся информатизации образования, а также нормативно-правовая база, касающаяся использования технологий дистанционного обучения в польской высшем образовании.

Ключевые слова: *технологии дистанционного обучения, подготовка, будущие педагогические кадры, учреждения профессионального образования, Украина, Республика Польша.*

Belan Vladislav Yurievich

Junior Research Fellow of laboratorii of electronic educational resources,
Institute of Vocational Education of the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine

USE OF DISTANCE LEARNING TECHNOLOGIES IN TRAINING OF FUTURE TEACHERS OF PROFESSIONAL EDUCATION IN WORKS OF DOMESTIC AND DOMESTIC AND

Abstract. *The article provides a bibliographic analysis of the works of domestic and foreign scientists-researchers of education, concerning the problem of training future teachers of vocational (technical) education using distance learning technologies in universities of Poland and Ukraine in the context of European digital (open) education strategy. The essence of the concept of "distance learning technology" in the context of analysis is revealed. The terminology related to the informatization of education is analyzed, as well as the legal framework related to the use of distance learning technologies in Polish higher education.*

Keywords: *distance learning technologies, training, future pedagogical staff, vocational education institutions, Ukraine, Republic of Poland.*